

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

23449

Aşağıdaki sorularımın, *Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ* tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim. 06.02.2025

Halide Türkoğlu
Diyanet İşleri Başkanlığı

6 Şubat 2023 yılında Maraş merkezli yaşanan depremde 53 binin üzerinde insan yaşamını yitirdi. Milyonlarca insanın hayatında derin yıkımlar bırakan depremin üzerinden 2 yıl geçmiş olmasına rağmen depremden etkilenen yurttaşların barınma, yeme, içme gibi birincil ihtiyaçları hala tam anlamıyla karşılanmış değildir. Depremin en ağır sonuçlarını yaşayan kadınlar konteynır kentlerde yaşam mücadelesi verirken her türlü yoksulluk ile karşı karşıya kalmaktadır.

Deprem sonrasında yaşadıkları şehirden göç etmek zorunda kalan, herhangi bir sosyal desteğe erişemeyen binlerce kadın bugün hala yaşam mücadelesi vermektedir. Kendileri ve çocukları için güvenli bir yaşam alanı bulamadıkları için yine binlerce kadın çalışma yaşamına dahil olamamaktadır. Depremin yaşandığı andan sonra aciliyet üzerinden oluşturulan konteynır kentler kadınların yaşamı için işkenceye dönüşmüş durumdadır. Özellikle kış koşullarına dayanıklı olmayan konteynırlar en hafif bir yağmura, karda su altında kalmaktadır. Bu durum aynı zamanda birçok salgın hastalığı beraberinde getirmiştir.

En temel hak olan sağlığa erişim hakkı depremden etkilenen kadınlar için ulaşılamaz bir noktaya gelmiştir. Depremin yaşandığı yerlerde sağlık merkezlerinin, sağlık emekçilerinin yeterli sayıda olmaması kadın sağlığı sorunlarını artırmıştır. Sağlığa erişim, barınma hakkı, yaşanan ekonomik yoksulluk depremden kaynaklı yaşanan ağır travmaları daha fazla derinleştirmiştir.

Kadına yönelik şiddet ve katliamın deprem bölgelerinde yoğun bir şekilde arttığı da bu deprem alanlarında çalışma yürüten kadın merkezleri, örgütleri tarafından yapılan çalışmalarda da açığa çıkmıştır. Özellikle deprem sonrasında resmi kurumların uzun bir süre çalışamaz durumda olması boşanan kadınların nafaka hakkına ulaşmasını engellemiştir. Bu durumda ekonomik şiddeti derinleşmiştir. Aile içi şiddetin, erken yaşta evlilik adı altında kız çocuklarının istismar edilmesi olaylarının, zorla evlilik oranlarının arttığı da özellikle belirtilmiştir.

Bu Bağlamda;

1. Maraş merkezli yaşanan ve 11 ili etkileyen deprem sonrasında konteynır kentlerde kalmaya devam eden kadın sayısı kaçtır?
2. Konteynırlarda yaşamak zorunda kalan kadınların yaşamlarının iyileştirilmesi için Bakanlığınız hangi çalışmaları yapmaktadır? Üzerinden 2 yıl geçmesine rağmen konutlar neden tamamlanmamaktadır? Kadınlar konteynır kentlerde ne zamana kadar kalacaktır?
3. Depremden etkilenen ve hiçbir geçim kaynağı olmayan, tek başına ya da çocuklarıyla birlikte yaşayan kadınlara ücretsiz konut tahsis edilmesi için Bakanlığınızın bir çalışması olacak mıdır?
4. Deprem sonrasında yaşam alanlarını terk ederek başka kentlere gitmek zorunda kalan kadın sayısı kaçtır. Bu kadınların ihtiyaçları nasıl karşılanmaktadır? Bu konuya dair şimdiye kadar yapılmış çalışmalar nelerdir?
5. 6 Şubat depreminden etkilenen kentlerde kadına yönelik şiddeti engellemek için Bakanlığınız hangi çalışmaları yapmıştır? Deprem illerinde kadın sığınma evi açılmış mıdır? Açılmamış ise bunun sebebi nedir?
6. Depremden etkilenen kadınların psikososyal desteğe erişimleri için Bakanlığınız hangi çalışmaları yapmıştır? Bu anlamda kaç kadına psikolojik destek hizmeti sunmuştur? Mahallerde bu desteğe en kolay şekilde ulaşımın sağlanması için kaç kriz merkezi açılmıştır? Açılmamış ise bunun nedeni nedir?
7. Depremin etkilediği illerde düzenli ve ücretsiz hizmet sunan kadın sağlığı merkezleri açılmış mıdır? Açılmış ise bunların sayısı kaçtır? Açılmamış ise kadınların sağlığa erişiminin tam anlamıyla sağlanması amacıyla bu merkezleri açmayı planlıyor musunuz?
8. Deprem bölgelerinde sağlık merkezlerinin sayısının arttırılması için Bakanlığınızın bir girişimi olacak mıdır?